Washington George (1732-1799) :)

George Washington, veliteľ americkej Kontinentálnej armády a prvý prezident Spojených štátov amerických, je najvplyvnejším vojenským vojvodcom všetkých čias.

Ako veliteľ Kontinentálnej armády viedol George Washington rôznorodú zmes občianskych vojakov, ktorých opísal takto: „Občas boli napoly mŕtvy hladom; vždy boli v handrách, bez žoldu a skúseností a chvíľami podliehali všemožným depresiám, akým je ľudská prirodzenosť vystavená". S touto „chátrou" namiesto armády a vďaka svojej schopnosti zmierovať občianskych veliteľov a získať podporu iných krajín, Washington porazil jednu najlepších armád vtedajšieho sveta a priniesol Spojeným štátom americkým nezávislosť.

George Washington sa narodil 22. februára 1732 vo farmárskej rodine v okrese Westmoreland vo Virgínii. Vzdelanie získal vo väčšej miere sám, čítaním zemepisných, vojensko-historických a poľnohospodárskych diel. Mladý George Washington študoval tiež matematiku a zememeračstvo, takže sa v šestnástich rokoch mohol pripojiť ku zememeračskej expedícii do západnej Virgínie. V roku 1749 sa George Washington stal oficiálnym zememeračom okresu Culpepper. Svoje prvé vojenské skúsenosti získal po vymenovaní za majora vo virgínskej koloniálnej milícii. V roku 1749 sa Washington stal oficiálnym zememeračom okresu Culpepper. V roku 1754 Washington viedol malú výpravu do údolia rieky Ohio, kde mal menom guvernéra Virgínie vynútiť stiahnutie Francúzov z teritória, na ktoré si robili nárok Briti. Prešiel svojím krstom ohňom, keď na jeho skupinu zaútočili Francúzi, prinútili ju ku kapitulácii a poslali ju naspäť do východnej Virgínie.

Washington sa vzdal svojho veliteľského miesta, ale znovu do milície vstúpil v roku 1755 v hodnosti podplukovníka ako pobočník britského generála Edwarda Braddocka. vrátil sa späť do údolia rieky Ohio a spolu s britskou kolónou zažil prepadnutie Francúzmi a ich indiánskymi spojencami, počas ktorého Braddock padol. Washington sa ujal velenia zvyšku ustupujúcich vojakov a odviedol ich do bezpečia. Za odmenu bol povýšený na plukovníka, a keď bola v máji 1756 formálne vyhlásená vojna medzi Britániou a Francúzskom (neskôr nazvaná sedemročná), ujal sa velenia obrancov západnej virgínskej hranice.

Washington sa pokúšal vstúpiť do pravidelnej britskej armády, ale keď bol odmietnutý, vrátil sa na konci vojny do Mount Vernon. V roku 1758 bol Washington zvolený členom snemovne, v ktorej zotrval nasledujúcich sedemnásť rokov. V tejto dobe sa otvorene staval proti vzrastajúcemu útlaku amerických kolónií zo strany Britov a zvyšovaniu daní z príjmov a obchodu.

Keď sa v roku 1774 zišiel Kontinentálny kongres, Washington zastupoval svoju rodnú kolóniu Virgíniu. Krátko potom, keď v roku 1775 začala bitkami pri Lexingtone a Concorde americká revolučná vojna, prišiel Washington v uniforme milície pred kontinentálny kongres, a ponúkol mu svoje služby. Kongres jednomyseľne odhlasoval vytvorenie Kontinentálnej armády a vymenoval Washingtona jej vrchným veliteľom, ani nie tak pre jeho vojenskú spôsobilosť ako skôr pre jeho diplomatické schopnosti. Pretože americké kolónie prežívali očividnú roztržku plnú zloby medzi severom a juhom, zdalo sa, že Washington je jediným vodcom schopným zjednotiť Američanov k odporu proti jednej z najsilnejších armád sveta.

Washington sa ujal velenia Kontinentálnej armády, vytvorenej z nesúrodých oddielov kontinentálnej milície, počas obliehania Bostonu v júni 1775. Okamžite svoje sily zorganizoval, poradil si s loajalistami a pokúsil sa sformovať vojnové loďstvo. Vďaka svojim zememeračským skúsenostiam bol Washington oboznámený s terénom a tak obsadil nechránené Dorchesterské výšiny, dopravil sem delá ukoristené v pevnosti Ticonderoga, zasypal britskú posádku Bostonu paľbou a v marci 1776 ju prinútil mesto opustiť a odplávať.

Washington múdro usúdil, že Briti sa zamerajú na New York City ako na základňu, odkiaľ by mohli rozdeliť kolónie pozdĺž rieky Hudson, a tak dorazil do New Yorku práve včas, aby pripravil obranu. Jeho vojaci, slabší ako počtom, tak i výcvikom, však v novembri prehrali s Britmi niekoľko bitiek a tak museli mesto opustiť.

V dobe keď Washington ustúpil do Pensylvánie, mala jeho demoralizovaná armáda len 3 000 vojakov. Britské vojsko v sile 34 000 vojakov očividne čakalo iba na jar, aby amerických povstalcov dorazilo. Počas štedrovečernej noci roku 1776 urobil Washington svoj najodvážnejší, najslávnejší útok. Prekročil ľadovou triešťou pokrytú rieku Delaware a napadol britskú posádku Trentonu, zloženú z hesenských žoldnierov. Povstalci ktorí utrpeli len nepatrné straty, zajali 9 000 nepriateľov a 2. januára 1776 porazili ďalšiu malú britskú jednotku pri Princetone.

Žiadna z týchto šarvátok nepredstavovala rozhodujúce víťazstvo, ale spoločne znamenali prvé pozitívne správy pre povstalcov od doby obliehania Bostonu. Teraz bolo ľahšie naverbovať nových vojakov, morálka armády

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

vzrástla, a čo bolo najdôležitejšie, bola prerušená série porážok. Washington si však uvedomoval, že nemôže poraziť omnoho lepšiu britskú armádu v otvorenom boji. Bolo mu však tiež jasné, že to nepotrebuje. Čas bol na jeho strane. Čím ďalej vojna trvala, tým bolo pravdepodobnejšie, že Britov unavia rastúce náklady a do vojny proti nim vstúpi iný, ďaleko hrozivejší nepriateľ.

Washington úplne jednoducho predpokladal, že tak dlho, ako bude mať vojsko v poli, či už víťazné, alebo nie, budú novo vyhlásené Spojené štáty americké existovať.

V roku 1777 vyvinul Washington iba ledabolé úsilie uchrániť hlavné mesto Filadelfiu a poslal časť svojej armády do severnej časti štátu New York, aby zastavila britskú inváziu z Kanady. Aj keď sa priamo nezúčastnil bitky pri Saratoge, povstalci tu zvíťazili vďaka tomu, že Washington vybral vynikajúcich subalterných dôstojníkov a bol ochotný zveriť im právomoc a dostupné prostriedky, potrebné na dosiahnutie víťazstva.

Počas dlhej zimy na prelome rokov 1777-1778 vo Valley Forge získaval Washington podporu, kde sa dalo. Americkí predstavitelia v Európe verbovali skúsených vodcov, aby prišli Washingtonovi na pomoc. Pruský barón von Steuben sa prejavil ako obzvlášť užitočný pri výcviku a školení amerického vojska.

V roku 1778 nedokázala žiadna z vojnových strán zhromaždiť na Severe dostatočne početnú armádu, aby dosiahla víťazstvo, a tak sa Briti vypravili proti južným kolóniám. Washington namiesto aby ich prenasledoval, sa radšej držal v blízkosti Britmi okupovaného New Yorku. Nevzdával sa presvedčenia, že už existencia jeho armády je sama o sebe dostatočnou akciou. Avšak aj tak vyslal na juh jedného zo svojich najschopnejších veliteľov, Nathanaela Greena.

V priebehu leta 1778 vyhlásilo Francúzsko vojnu Veľkej Británii a začalo podporovať amerických povstalcov. Washington nestrácal trpezlivosť, udržoval situáciu na Severe v slepej uličke, zatiaľ čo Greene vybojoval v oboch Karolínach sériu bitiek. Po dvoch rokoch prinútil Greene Britov k ústupu na polostrov Yorktown vo Virgínii. Washington zanechal menší oddiel, aby blokoval britské sily na severe, a sám sa presunul na juh. S podporou sedemtisícovej francúzskej armády a 36 lodí francúzskej flotily pri pobreží, ktorá mala zabrániť prísunu nepriateľských posíl či evakuácii, sa Washington znova vydal k Yorktownu. Dňa 10. októbra 1781 prijal kapituláciu britskej armády.

Yorktown predstavuje jediné Washingtonovo víťazstvo počas revolúcie, avšak víťazstvo úplne dostatočné. Aj keď vojna bola formálne ukončená až v roku 1783, americká revolúcia skončila podľa všetkých praktických hľadísk pri Yorktowne. Washington teraz národný a svetový hrdina sa stal prvým prezidentom Spojených štátov amerických vo februári 1789. Počas svojich dvoch volebných období dohliadal na formovanie a prvotné činy demokratickej vlády a zavedenie mnohých procedúr a tradícií ktoré prežívajú dodnes. Washington odmietol uchádzať sa o úrad po tretí raz a odišiel na odpočinok do Mount Vernonu, kde 14. decembra 1799 zomrel vo veku 67 rokov.

I keď dnes je jeho význam odvodzovaný predovšetkým z jeho úlohy prezidenta, a nie z úlohy generála, zostáva Washington vynikajúcim vojenským vojvodcom. Nielenže udržoval v poli armádu proti silnejšiemu nepriateľovi, ale zároveň uspokojoval nesvorný Kongres a obyvateľstvo a snažil sa získať vojenskú podporu ostatných štátov.

Aj keď iní vojenskí vodcovia ako napríklad Napoleon I., Alexander Veľký a Džingischán dosiahli priamo na bojiskách ďaleko väčšie úspechy, nikto nezanechal tak trvalý vplyv ako George Washington. Bez Washingtona by nebolo Kontinentálnej armády; bez kontinentálnej armády by nebolo Spojených štátov. Americké kolónie by zostali časťou britského impéria a bezmocne by čelili podobnému osudu ako iné kolónie. Washington zaviedol zákony a zvyky, vďaka ktorým je Amerika dnes najstaršou existujúcou demokraciou na svete a najvplyvnejším a najmocnejším štátom. George Washington si viac než kto iný zaslúži čestný titul „Otec svojej krajiny“.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania